

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL MERO DOVYDO KAMINSKO ELGESIO TYRIMO

2021 m. balandžio 12 d. Nr. 75-13

Tauragė

Tauragės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau - Komisija): pirmininkė Rita Grigalienė, pirmininko pavaduotoja Jolita Vilimaitienė, nariai Rita Miliškevičienė, Gintarė Stulgienė, Laura Mėlinavičienė, sekretoriaujant Tauragės rajono savivaldybės administracijos Bendrojo ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausiajai specialistei Aušrai Rasovienei, atlikusi tyrimą dėl Tauragės rajono savivaldybės mero Dovydo Kaminsko veiksmų, kuriais galimai pažeidė LR Vietos savivaldos įstatymo, Tauragės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. 1-365 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas) 54, 55 ir 256 punktus ir LR Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodytus principus,

n u s t a t ė:

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Komisijai buvo pateiktas 2021 m. vasario 4 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos narių grupės raštas „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos reglamento pažeidimo“ (toliau – Raštas). Tyrimas Tauragės rajono savivaldybės mero Dovydo Kaminsko (toliau – Meras) atžvilgiu buvo pradėtas vadovaujantis 2019 m. birželio 5 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-198 patvirtintų Etikos komisijos veiklos nuostatų 21.1 punktu. Komisijos sprendimas buvo priimtas 2021 m. kovo 30 d. Komisijos posėdyje.

Tyrimas pradėtas dėl šių teisės aktų pažeidimų:

- Reglamento 54 p., kuriame nurodyta, kad „*Į patvirtintą darbotvarkę įrašytus klausimus tarybos posėdyje pristato (iki 5 minučių, atskirais atvejais taryba gali pristatymo laiką pratęsti) tarybos narys, mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas arba atitinkamo skyriaus vedėjas (jo pavedimu klausimą gali pristatyti projekto rengėjas arba skyriaus darbuotojas).*“
- Reglamento 55 p., kuriame numatyta, kad: „*Posėdžių darbotvarkės turi būti patvirtintos tokios ir posėdžiai organizuoti taip, kad tarybos posėdis nesitęstų ilgiau kaip 6 valandas.*“
- Reglamento 256 p., kuriame nurodyta, kad „*Komitetų, komisijų bei atskirų tarybos narių arba tarybos sudarytos darbo grupės parengtas ir pateiktas merui metinis tarybos ataskaitos projektas kiekvienais metais kovo – balandžio mėnesiais turi būti svarstomas tarybos posėdyje.*“
- LR Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodytų principų (pagarba žmogui ir valstybei, teisingumas, sąžiningumas, skaidrumas ir viešumas, padorumas, pavyzdingumas, nesavanaudiškumas, nešališkumas, atsakomybė) pažeidimo.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. 2021-02-04 pateiktas Tauragės rajono savivaldybės tarybos narių grupės raštas „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos reglamento pažeidimo“.
2. 2021-02-12 raštu Nr. 1 pradėtas elgesio tyrimas Mero atžvilgiu.
3. 2021-02-24 gautas Mero atsakymas į raštą Nr. 19-855.

4. 2021-03-23 vyko Komisijos posėdis, kuriame dalyvavo meras Dovydas Kaminskas ir pateikę Raštą tarybos nariai: Efrema Bitinienė, Vaclovas Karbauskis, Viktoras Kovšovas, Sigitas Kancevyčius, Stasys Lapė, Darius Petrošius. Šiame posėdyje Tarybos narys V. Karbauskis tarybos narių grupės vardu paprašė Komisijos tirti Mero veiksmus taip pat ir dėl Reglamento 256 p. pažeidimo.

5. Komisija atliko tyrimą ir 2021-03-30 vykusio Komisijos posėdžio metu (protokolo Nr. 75-12) priėmė sprendimą dėl Mero veiksmų.

Mero Dovydo Kaminsko 2021-02-24 paaiškinimai pateikti raštu bei 2021-03-23 Komisijos posėdžio metu teikti paaiškinimai žodžiu

Apie pradėtą elgesio tyrimą Meras buvo informuotas 2020-02-12 Komisijos raštu Nr. 1. Meras savo poziciją išsakė 2021-02-24 Mero atsakyme į raštą Nr. 19-855 bei 2021-03-23 vykusiame Komisijos posėdyje:

- Meras nurodė, kad Tauragės rajono savivaldybės tarybos nariai turėjo galimybę susipažinti su darbotvarke ir į ją įtrauktais klausimais, įvertinti jų pobūdį ir sudėtingumą. Pažymėtina, kad nei komitetų, nei tarybos posėdžių metu nebuvo pateiktas nei vienas pasiūlymas iš darbotvarkės išbraukti kurį nors numatytą svarstyti klausimą.

- Mero teigimu, sprendimo projektas Nr. TSP-34 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 metų veiklos ataskaitos patvirtinimo“ parengtas ir pateiktas laiku, nepažeidžiant reglamente nustatyto termino. Minėtas sprendimo projektas (ataskaitos apimtis – 130 lapų) buvo pristatytas ir svarstomas bendrame Savivaldybės tarybos komitetų posėdyje, todėl Kreipimesi išsakytas teiginys, esą „<...> administracijos direktoriaus ataskaita nei atskirai komitetų posėdžiose, nei bendrame komitetų posėdyje nebuvo pristatyta. Tokios apimties ir turinio ataskaita buvo pristatoma tik tarybos posėdžio metu“ yra visiškai neteisingas, klaidinantis ir prieštaraujantis faktinėms aplinkybėms“.

- Meras pažymėjo, kad Savivaldybės administracijos direktoriui pristatant savo veiklos ataskaitą nei vienas tarybos narys nesikreipė į posėdžio pirmininką, išreikšdamas prieštaravimą ar prašydamas nutraukti pranešimą.

- Reglamente nėra nustatyta posėdžio pirmininko prievolė tarybos nariams neišreiškus prieštaravimo dėl pasisakymo laiko nutraukti nuo svarstomo klausimo esmės nenukrypusio pranešėjo.

- Meras pažymėjo, kad tokie išsamūs Savivaldybės mero ir tarybos bei Savivaldybės administracijos direktoriaus veiklos ataskaitų pristatymai Savivaldybės tarybos posėdžio metu neprieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje nustatytiems atstovaujamosios demokratijos, savivaldybės vykdomųjų institucijų atskaitingumo savivaldybės tarybai, atsakingumo savivaldybės bendruomenei ir veiklos skaidrumo principams, kuriais grindžiama vietos savivalda, taip pat Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nustatytiems sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, atsakomybės principams.

- Meras nurodė, kad Savivaldybės mero ir tarybos, tiek Savivaldybės administracijos direktoriaus veiklos ataskaitos yra svarbūs didelės apimties pranešimai apie nuveiktą darbą ir jo rezultatus – jaučiant atsakomybę prieš bendruomenę ir vadovaujantis protingumo principu, jų neįmanoma pristatyti kaip einamųjų sprendimų projektų per Reglamente nustatytą laiką.

- Mero teigimu, kad savivaldybės tarybos nariams atsakingai, detaliam ir sąžiningai komitetuose iš anksto išanalizavus pateiktus svarstyti tarybos sprendimų projektus, darbas tarybos posėdžio metu vyktų sklandžiau, racionaliau ir konstruktyviau. Laikantis Konstitucijos ir Vietos savivaldos įstatymo nuostatų, to, kad žemesnės galios teisės aktai (šiuo atveju Reglamentas) neturi prieštarauti aukštesnės galios teisės aktams, siekiant tarybos

posėdžius organizuoti taip, kad būtų sudarytos prielaidos užtikrinti tinkamą bendruomenės atstovavimą ir tarybos narių teisių įgyvendinimą, sunku prognozuoti, kiek laiko vyks posėdis.

- Atsakydamas dėl anksčiau buvusių pasiūlymų dėl posėdžių trukmės, Meras nurodė, kad į pasiūlymus buvo atsižvelgta – 2020 m. vasario 5 d. posėdyje buvo svarstyti 57 klausimai, o 2021 m. sausio 27 d. posėdžiui pateikti svarstyti tik 34 klausimai (išskyrus papildomą 35 klausimą, pateiktą tarybos nario V. Karbauskio). 2020 m., svarstant 22 klausimais daugiau, posėdis buvo trumpesnis nei šiemet.

- Meras daro išvadą, kad iš anksto numatyti tarybos posėdžio trukmę nėra galimybės. Meras akcentavo, kad „reglamentas nebuvo pažeistas, kad toks tarybos narių kreipimasis ir tokios priežastys yra sunkiai suprantamos. Posėdžio metu nei vienas tarybos narys neišreiškė, nepertraukė, kad direktorius turėtų nustoti pasisakinėti. Patvirtinta buvo darbotvarkė, visiems per posėdį buvo aišku, prieštaravimų jokių nebuvo ir kaip posėdžio pirmininkas gerbdamas mūsų įstatymus, savivaldos instituciją leido tą daryti“.

- Dėl 256 punkto, meras atsakė, kad 250 punkte yra numatyta, kad „Mero ataskaita turi būti pateikta iki kovo 31 dienos, savivaldybės administracijos direktoriaus metų veiklos ataskaita turi būti pateikta iki kovo 31 dienos, savivaldybės kontrolieriaus (Kontrolės ir audito tarnybos) veiklos ataskaita – iki balandžio 30 d.“ Meras taip pat nurodė, kad reglamente yra tam tikrų prieštaravimų ir tuos klausimus išsispręsti reiktų tarybos posėdžio metu. Paminėjo, kad veikia ne tik Reglamento nuostatos, bet ir tradicijos, kurios yra metai iš metų, toks kaip ir bendras sutarimas yra. O posėdžio metu, jei taryba prieštarauja dėl vedimo tvarkos visada leidžiama pasisakyti ir taryba gali apsispręsti. Šiuo atveju tarybos posėdžio metu nebuvo jokių prieštaravimų, viskas vyko pagal ilgaites tradicijas yra galbūt prieštaravimai reglamente, kuriuos reikia atnaujinti, keisti ateityje.

- Atsakydamas Meras dėl to, kad nebuvo svarstoma administracijos direktoriaus ataskaita atskiruose komiteto posėdžiuose pasakė, kad komitetai svarsto klausimus komitetuose susijusius su jų kompetencija, o tie kurie nėra susiję su jų kompetencija yra svarstoma bendrame komiteto posėdyje.

- Meras nurodė, kad maždaug 7 dienas prieš visi tarybos sprendimo projektai yra įforminami ta forma už kurią tarybos nariai balsuoja, įkeliami dokumentų valdymo sistemoje ir visuomenė gali viešai internete teikti pasiūlymus. Savaitę prieš vyksta klausimų svarstymas atskiruose komitetų posėdžiuose, kurie sprendžia pagal savo kompetenciją. O bendrame komitetų posėdyje svarstomi sprendimai, kurie nėra priskiriami komitetų kompetencijai (pvz. personalo klausimai ir pan.). Bendrame komitetų posėdyje administracijos direktorius trumpai pristatė ataskaitą, buvo pasiruošęs atsakyti į klausimus o jei turi klausimų tarybos nariai gali atsakyti. O ataskaita, kuri buvo pateikta skaidrių pavidalu buvo ruošiama daug anksčiau ir ruošiamos daugiau kaip mėnesį laiko, kad galėtų tiesiog kompetentingai pateikti tarybai.

- Meras paaiškino, kad ataskaitos pristatymas vyksta tarybos posėdžio metu gyvai per transliaciją. Visuomenei pristatoma per televiziją, radijo laidas stengiamasi kuo daugiau informacijos suteikti apie tai, ką savivalda veikia Tauragėje. Meras dar kartą paminėjo, kad numatyti posėdžio trukmės yra neįmanoma, pagal tai kaip numatyta reglamente.

Tarybos narių pasisakymai 2021-03-23 vykusio Komisijos posėdžio metu

Nuotolinis Komisijos posėdis vyko 2021-03-23, kuriame dalyvavo šie tarybos nariai: Efrema Bitinienė, Vaclovas Karbauskis, Viktoras Kovšovas, Sigita Kancevyčiūtė, Stasys Lapė, Darius Petrošius.

Tarybos narių pasisakymai:

- Tarybos narys V. Karbauskis nuotolinio posėdžio metu pristatė 2021-02-04 Tauragės rajono savivaldybės tarybos narių Raštą bei nurodytus Reglamento pažeidimus. Rašte

minima, kad 2021 m. sausio 27 d. tarybos posėdžio metu, pristatant mero ir kitas metines ataskaitas, Reglamento 54 p. buvo pažeistas, nes 54 punktą numato, kad „Į patvirtintą darbotvarkę įrašytus klausimus tarybos posėdyje pristato (iki 5 minučių, atskirais atvejais taryba gali pristatymo laiką pratęsti) tarybos narys, mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas arba atitinkamo skyriaus vedėjas (jo pavedimu klausimą gali pristatyti projekto rengėjas arba skyriaus darbuotojas). Pristatant Tauragės savivaldybės administracijos direktoriaus ataskaitą, pristatymo laikas viršytas net 10 kartų (ataskaitos pristatymas truko 53 min., nors Reglamentas numato iki 5 min.). Pažymėtina, kad pirmininkaujantis posėdžiui, Meras D. Kaminskas, nesikreipė į tarybą dėl ataskaitos pristatymo laiko pratęsimo.

- Tarybos narys V. Karbauskis pažymėjo, kad 2021 m. sausio 27 d. posėdžio trukmė buvo net 9 valandos 32 minutės su 25 ir 10 min. pertraukomis. Reglamento 55 p. numato, kad „Posėdžių darbotvarkės turi būti patvirtintos tokios ir posėdžiai organizuoti taip, kad tarybos posėdis nesitęstų ilgiau kaip 6 valandos“. Reglamento 55 p. nustatytas terminas buvo ženkliai viršytas. Pažymėtina ir tai, kad posėdžiui pirmininkaujantis Meras D. Kaminskas, posėdžio metu, nesikreipė į savivaldybės tarybą dėl posėdžio laiko pratęsimo.

- Nuotolinio posėdžio metu tarybos narys V. Karbauskis tarybos narių grupės vardu paprašė įtraukti klausimą dėl Reglamento 256 p. pažeidimo, kuriame sakoma, kad „Komitetų, komisijų bei atskirų tarybos narių arba tarybos sudarytos darbo grupės parengtas ir pateiktas merui metinis tarybos ataskaitos projektas kiekvienais metais kovo – balandžio mėnesiais turi būti svarstomas tarybos posėdyje“. Tarybos narys V. Karbauskis kalbėdamas tarybos narių vardu paminėjo, kad jeigu nebūtų pažeistas šis Reglamento punktas, galbūt šis posėdis nebūtų buvęs toks ilgas, o būtų vykęs trumpiau. Posėdžio metu V. Karbauskis paminėjo, kad Reglamentas yra tarybos narių darbo dokumentas ir vadovaujantis Reglamentu atidžiai reikia vesti posėdžius, kaip tai nurodyta 47.3 p. posėdžio pirmininkas prižiūri, kad tarybos posėdyje būtų laikomasi šio Reglamento reikalavimų; vadovauti klausimo svarstymo eigai. Jei Reglamente yra įrašyta iki 5 min, tai privaloma laikytis, o viršijus Meras turėtų atsiklausti tarybos. Paminėjo, kad susiklosčiusios tradicijos, kai posėdžio trukmė yra ilgesnė, negu numatyta reglamente yra blogos. Meras, kaip pirmininkaujantis, turėtų sureguliuoti, kad nebūtų viršijamos Reglamente imperatyviai numatytas 6 valandų limitas, todėl turi būti atitinkamai paskirstytos klausimų svarstymo apimtys. Atsakydamas į klausimą, kodėl tarybos nariai neprieštaravo posėdžio eigai ir vedimo tvarkai, V. Karbauskis nurodė, kad posėdžiui vadovauja ne taryba ir ne tarybos nariai, o posėdžiui vadovauja ir pirmininkauja Meras, jis turi stebėti kaip laikomasi Reglamento, kaip vyksta svarstymo eiga, ne savaiminis turi būti prieštaravimas, o Meras turi paklausti, kaip toliau elgiamasi ir turi įvykti balsavimas arba pritariama bendru sutarimu, kas šiame posėdyje nebuvo padaryta.

- Tarybos narys S. Lapė paminėjo, kad jam keista, jog Meras nemato problemos, kad akivaizdus Reglamento nesilaikymas nėra pažeidimas. Tarybos narys S. Lapė taip pat pažymėjo, kad Reglamento reikalavimai yra privalomi visiems tarybos nariams, taip pat ir merui. Ši problema egzistuoja nuo anos kadencijos ir didelės apimties medžiaga būdavo pateikiama viename tarybos posėdyje (protestuodami kaip opozicija net buvo išėję iš tokio posėdžio, bet tokie veiksmai ir rezultatai nieko neduoda ir situacija nesikeičia metai iš metų).

- Pasisakęs tarybos narys S. Kancevyčius paminėjo, kad šie pažeidimai buvo ir šis kreipimasis yra padiktuotas ne vieno karto, o kelių kartų. Pirmininkaujantis (Meras) yra atsakingas už posėdžio vedimo tvarką, todėl kas yra išdėstyta siūlau priimti rimtai ir atsakingai.

- Tarybos narys V. Kovšovas pasisakė, kad Reglamento reikalavimai yra imperatyvūs, privalomi, o ne laisvai traktuojami. Tarybos narių grupę kreiptis į Komisiją paskatino tai, kad vyrauja neteisinga tendencija, jei praeitais metais buvo truputį ilgiau, tai šiame posėdyje buvo peržengtos visos ribos. V. Kovšovas pažymėjo, kad egzistuoja ne tarybos prievolė užtikrinti Reglamentą, o Mero.

- Tarybos nariai posėdžio metu atsakant į klausimus paminėjo, kad atskiruose komiteto posėdžiuose: Ekonomikos ir kaimo reikalų komitete, Sveikatos ir socialinių reikalų, Švietimo, kultūros ir sporto komitete nebuvo pateikta administracijos direktoriaus ataskaita. Bendruose komitetuose tokios apimties ataskaita, kokia pateikta Tarybos posėdyje, nebuvo pristatyta, o bendrame komiteto posėdyje administracijos direktorius pasakė, kad ataskaitą ketina pristatyti tarybos posėdžio metu ir bus galima teikti klausimus. Tarybos posėdžio pamatytas visiškai naujas formatas su skaidrėmis. Tokio turinio, tokio formato Tarybos nariai nematė nei bendruose, nei atskiruose komitetų posėdžiuose.

- Atsakydami, kodėl nebuvo sustabdytas administracijos direktorius teikiant atskaitą, kur pristatymas truko ilgiau nei skirta, t. y. 5 min., Tarybos narys S. Kancevyčius atsakė, kad Meras yra pirmininkaujantis, o ne tarybos nariai, tai yra Mero (pirmininkaujancio) atsakomybė.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Komisija atlikusi tyrimą dėl Mero Dovydo Kaminsko elgesio priėmė sprendimą, kad Reglamento 54, 55, 256 punktų pažeidimų nėra, taip pat, nepažeisti ir LR valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodyti principai. Pažymėjo, kad Tauragės rajono savivaldybėje yra susiklosčiusi tradicija, kad visada ataskaitos yra pristatomos ilgiau nei nurodyta Reglamente. Tarybos nariai visada turi teisę kreiptis į posėdžio pirmininką dėl vedimo tvarkos, paprieštarauti jeigu ataskaitos pristatymas užtrunka ilgiau, nei numatyta Reglamento punkte. Tarybos nariai galėjo pasinaudoti savo teise jeigu manė, kad yra pažeidžiamas Reglamento 54 punktas ir pateikti pastabas dėl vedimo tvarkos. Nei vienas tarybos narys neprieštaravo, kad ataskaitos pristatymas būtų trumpinamas, nekėlė klausimo dėl administracijos direktoriaus ataskaitos pristatymo trukmės tarybos posėdžio metu. Komisijos balsų dauguma buvo nuspręsta, kad 54 Reglamento punktas nėra pažeistas.

Komisijos nariai nusprendė, kad Tarybos nariai susipažinę su ataskaita bendrame komiteto posėdyje, galėjo suprasti, kad ataskaitos trukmė bus ilgesnė, nei tam skirta laiko Reglamente. Dėl Reglamento 55 punkto Komisijos nariai pažymėjo, kad užsitęsęs tarybos posėdžio metu diskusijoms yra sunku numatyti posėdžio trukmę, bei pažymėjo, kad tarybos nariai turėtų rodyti iniciatyvą bei pareikšti pastabas dėl vedimo tvarkos, paprieštarauti. Atkreiptinas dėmesys, kad tarybos nariai buvo susipažinę su tarybos posėdžio darbotvarka, galėjo numatyti, kad posėdis bus ilgesnis ir tam prieštaravimų nebuvo išreikšta. Komisijos balsų dauguma buvo nuspręsta, kad 55 Reglamento punktas nėra pažeistas.

Komisijos nariai dėl Reglamento 256 p. pasisakė, kad jeigu ataskaita buvo pateikta anksčiau negu numatyta šiame punkte, komisijos balsų dauguma buvo nuspręsta, kad 256 Reglamento punktas nėra pažeistas.

Komisijos narių balsų dauguma neįžvelgė, kad yra pažeistas nors vienas LR Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodytas principas ar reikalavimas.

Komisija, atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasi Etikos komisijos nuostatų 44.1 punktu (galiojanti redakcija 2021 m. vasario 19 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. 1-59 redakcijos dėl „Tauragės rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų“), posėdyje dalyvavusių Etikos komisijos narių balsais,

n u s p r e n d ė:

1. konstatuoti, kad Tauragės rajono savivaldybės tarybos narys (meras) Dovydas Kaminskas nepažeidė LR vietos savivaldos įstatymo, Tauragės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. 1-365 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento

patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas) 54, 55 ir 256 punktų ir LR Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodytų principų.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Tauragės rajono savivaldybės tarybos nariui (merui) Dovydui Kaminskui ir Tauragės rajono savivaldybės tarybos narių grupei, pateikusiai 2021 m. vasario 4 d. raštą „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos reglamento pažeidimo“.

3. Apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

4. Skelbti priimtą sprendimą savivaldybės interneto svetainėje adresu www.taurage.lt.

5. Etikos komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Etikos komisijos vardu
Etikos Komisijos pirmininkė

Rita Grigaliene